

RIDDERHOFSTAD NIJEVELT: HET WAPENSCHILD VAN RIDDER STEVEN VAN ZUYLEN

DRIE RODE ZUILEN.....

Middeleeuwen

Het was duidelijk winter...

De takken van de bladloze bomen staken zwart en natglimmend af tegen de grijze lucht. Het zand van het pad voelde bevroren aan en knerste onder de voeten van de twee mensfiguurtjes die voortploeterden met grote takkenbossen op hun rug. Hun adem werd uitgestoten als kleine stoomwolkjes. Zuchtend onder het gewicht van de bundel takken liep de kleine jongen zachtjes te mopperen.

“Zijn we toch de hele middag bezig geweest met hout sprokkelen.” pufte hij. “Volgende keer nemen we een bijl mee...dan hakken we een boom om, we slepen ‘m mee naar huis en hakken ‘m daar aan houtjes!”

Zijn vader ging wat langzamer lopen en draaide zich half naar hem om.

“Zo werkt dat niet, Heribert.” zei hij geduldig en blies op zijn vingers om ze weer een beetje warm te krijgen. “Dit is herenbos en alleen de bewoners van het grote huis Nijenvelde mogen hier kappen. We mogen blij zijn dat we hier mogen sprokkelen van Heer Steven ...dat is bij andere kastelen nog wel eens anders! Daar laten ze de honden op je los als je te dicht bij het slot komt!”

Ondanks zijn moeheid begon de jongen een beetje te lachen. “O, wat ben ik blij!” zei hij en hij deed net of hij van uitputting in elkaar zakke.

“Zo zie ik je liever.” zei zijn vader goedkeurend. “In ieder geval kan, dankzij jouw hulp, het vuur in de herberg weer een poosje branden! Die gast van vannacht werd helemaal blauw van de kou wakker. Ik ben bang dat ‘ie nooit meer terugkomt.”

“Zoveel herbergen zijn er niet op deze weg.” zei

de jongen wijs. “Maar ik snap iets niet, pap...

Heer Steven noemen ze de ene keer Steven van Nijenvelde en de andere keer Steven van Zuylen. Waarom is dat?”

Ze liepen verder over het pad in de richting van het dorpje. “De vader van Heer Steven is geboren op het slot Zuylen, daar ergens, bij Utrecht.” Met zijn vrije linkerhand maakte de vader een vaag gebaar in de verte. “Daarom heette die Dirk van Zuylen. Toen hij Nijenvelde in bezit kreeg, noemde hij zich Dirk van Nijenvelde en daarom heet zijn zoon Steven ook zo. Maar omdat de familie Van Zuylen een heel belangrijke adellijke familie is in het Sticht en in Holland, gebruiken de mensen ook nog vaak die naam! Begrijp je, Bert?”

Zijn zoon liet het allemaal een beetje op zich inwerken.

“Je kunt het ook zien aan hun wapenschild.” zei zijn vader.

“Wa’s dat nou weer?” vroeg Bert niet-begrijpend. Zijn vader begon te lachen. “Kijk’s wat verstandiger, joh! Je kijkt al net als onze dorpsgek! Je weet toch dat ridders op het toernooiveld tegen elkaar in het strijdperk treden? Als ze met gesloten helm opkomen, weet niemand wie wie is. Daarom schilderen ze hun familiekleuren op hun schild en vaak ook een of ander symbool. Dat familiewapen schilderen ze ook op hun huis en op hun spulletjes...overal waar maar een plekje vrij is!”

“En wat is dan het familiewapen van Heer Steven?” vroeg Bert. Hij ging wat sneller lopen om naast zijn vader te komen.

“Een zilveren schild met daarop drie rode pilaren... de zuilen van de Van Zuylens!” antwoordde die. In de verte hoorden ze hoefgetrappel en het gerammel van een naderbijkomende koets. Daar kwam hij de bocht om...een kort hoornsignaal sneed door de winterlucht.

“Aan de kant, jongen!” zei de vader haastig. Hij ging tussen de bomen staan, legde de takkenbos aan zijn voeten en nam zijn oude, vilten hoed af. “Sla je kaproen terug en kijk nederig naar beneden!”

Gehoorzaam trok de jongen de kap van zijn schoudermanteltje van zijn hoofd naar achter en boog het hoofd.

De wagen, getrokken door twee paarden, roffelde voorbij over het bevroren pad. De koetsier knalde met zijn zweep in de lucht.

Bert en zijn vader bedekten gauw hun hoofden weer en namen hun vracht weer op.

“We stonden net op tijd aan de kant deemoedig te wezen,” zei de vader, “anders hadden we die zweep wel op onze ruggen gevoeld!”.

“Zat Heer Steven er in?” vroeg Bert opgewonden
“Hij of een van de dames,” antwoordde zijn vader,
“de luikjes van de koets zaten dicht, waarschijnlijk tegen de kou. Ik kon dus niks zien. Maar hoe weet jij zo zeker dat het een koets van het grote huis is?”

“Op het deurtje was een zilveren schild geschilderd met drie rode zuilen!” zei Bert triomfantelijk.

“Goed opgelet, Heribert.” zei zijn vader trots. “Als we wat meer geld hebben zal ik je maar eens naar school sturen!”

Hans Doornweerd/Latifundium ad Flevum (LatAF)

VERHAAL